

Rapport - Publieke consultatie rondom corona testbewijzen

Korte samenvatting

Uit de online consultatie blijkt dat Nederlanders niet willen dat sport- en jeugdactiviteiten, culturele instellingen, evenementen, restaurants, overige horeca, middelbaar beroepsonderwijs (mbo) en hoger onderwijs minder toegankelijk worden voor burgers die geen testbewijs kunnen betalen. Daarnaast toont de consultatie dat er grote twijfel heerst over de effectiviteit van testbewijzen vergeleken met vaccinatie en andere maatregelen om de verspreiding van corona tegen te gaan. Ook komen er enkele voorwaarden naar voren die belangrijk zijn voor het draagvlak voor de 'Tijdelijke wet testbewijzen covid-19'.

Online consultatie

Op 24 februari 2021 startte een online consultatie waarin mensen werden uitgenodigd om hun mening en zorgen te delen rondom de introductie van de corona Testbewijzen. De online consultatie werd ondersteund door Polis, een intelligente online consultatie tool. Tijdens deze consultatie konden deelnemers reageren op standpunten die door de deelnemers zelf werden toegevoegd.

Het doel van de consultatie was om breder publiek een kans te geven zich op een laagdrempelige manier uit te spreken over het gebruik van testbewijzen en hier hun zorgen over te delen. De hoofdvraag van de consultatie luidde als volgt: "Zijn testbewijzen een goede manier om de samenleving meer vrijheid te geven?". Door deelnemers op de verschillende standpunten binnen dit thema te laten stemmen, schetst de consultatie een beeld van breder gedragen zorgen en meningen. De thema's van aangedragen standpunten reikten van angst voor misbruik tot zorg over het waarborgen van gelijkheid en privacy.

Voor de deelnemers zag de consultatie er als volgt uit:

Zijn testbewijzen een goede manier om de samenleving meer vrijheid te geven?

De Tweede Kamer bespreekt binnenkort het onderwerp 'testbewijzen'. Sommige landen voeren een testbewijs in. Hiermee kan je naar een festival, museum of sportschool. Wanneer je een testbewijs kunt laten zien krijg je toegang. Maar hoe moet dit in de praktijk werken? En willen we dat ook in Nederland?

Geef jouw reactie op de stellingen en voeg je eigen mening toe. Dit kan gedurende een paar weken. Kom regelmatig terug om de nieuwe meningen te bekijken.

 Anonymous wrote: 100+ remaining

Een (snel)test is niet betrouwbaar genoeg voor een testbewijs.

[Activate third-party translation](#)

Agree Disagree Pass / Unsure

Submit

Over een tijdsduur van twee weken hebben 377 mensen deelgenomen. Door de deelnemers werden 143 standpunten aan de consultatie toegevoegd. In totaal hebben de deelnemers 11.395 keer gestemd. Dit komt neer op een gemiddeld van 30 reacties per deelnemer.

De online consultatie is verspreid via digitale kanalen van de Code for NL community. Code for NL is de Nederlandse community van developers en designers die samenwerken aan een open, eerlijke, en inclusieve digitale overheid en samenleving. Het doel van Code for NL is de succesvolle digitale transformatie van gemeenten, andere overheden en de samenleving als geheel. Code for NL is door de community manager CoronaTester van VWS uitgenodigd om mee te denken over het ontwikkeltraject van de app. Door de online consultatie via social media kanalen verder te verspreiden, heeft Code for NL een poging gedaan breder publiek bij een maatschappelijk gesprek over de invoering van corona testbewijzen te betrekken.

Over de deelnemers aan de consultatie zijn via 'meta-standpunten' de volgende eigenschappen bekend:

- Enkel 2% van de deelnemers geeft aan al gevaccineerd te zijn of in de komende weken te worden gevaccineerd. Hieruit kan worden geconcludeerd dat de overgrote meerderheid van de deelnemers jonger dan 70 jaar oud is.
- Meer dan 70% van de deelnemers geeft aan te verwachten dat we in de toekomst vaker met een pandemie te maken zullen hebben.
- Een minderheid van 30% van de deelnemers geeft aan niet gevaccineerd te willen worden.
- Ongeveer de helft van de deelnemers geeft aan gemakkelijk een coronatest te kunnen betalen.
- Enkel 21% van de deelnemers geeft aan door de lockdown minder inkomsten te hebben.

Hieruit volgt dat de deelnemers aan de consultatie bestaan uit een jong en hoogopgeleid deel van de samenleving.

Linkjes naar de consultatie en resultaten:

- Gesprek: <https://gesprek.codefor.nl/>
- Rapportage: <https://pol.is/report/r6pmybfjh38ivfecbmtcv>

Resultaten

Op basis van stemgedrag op de verschillende standpunten groepeerde de tool 'Polis' deelnemers in verschillende meninggroepen. In dit gesprek vormden zich twee meninggroepen, verdeeld rondom de volgende tegenstellingen:

- A. Tegen testbewijzen versus voor testbewijzen
- B. Testbewijzen beperken vrijheid versus testbewijzen verschaffen vrijheid

Onderstaand zijn de standpunten waar de verschillende en met elkaar tegengestelde meninggroepen consensus over vormden:

Sort by: Group-informed Consensus

STATEMENT	OVERALL 303	A 92	B 211
97 Mensen zonder smartphone moeten zich nog steeds vrijelijk in de samenleving kunnen bewegen.	 95% 0% 4% (84)	 83% 0% 16% (18)	 100% 0% 0% (46)
107 Iemand die pas geleden negatief getest is kan een dag later wel besmettelijk zijn.	 91% 5% 2% (34)	 100% 0% 0% (7)	 88% 7% 3% (27)
102 Als ik COVID-19 symptomen heb neem ik maatregelen waardoor ik anderen niet kan besmetten	 86% 7% 5% (51)	 100% 0% 0% (14)	 81% 10% 8% (37)
132 Ook met testbewijs gaan een hoop mensen op drukke plekken geen anderhalve meter afstand houden.	 87% 0% 12% (33)	 100% 0% 0% (7)	 84% 0% 15% (26)
48 Ik wil niet dat er verschil ontstaat tussen mensen die een test makkelijk kunnen betalen en mensen die dat niet kunnen.	 84% 8% 7% (163)	 79% 14% 6% (63)	 87% 5% 8% (100)
78 Een samenleving zonder risico's bestaat niet	 86% 4% 9% (95)	 76% 10% 13% (30)	 90% 1% 7% (65)
50 Ik denk dat mensen gaan frauderen met een testbewijs.	 80% 13% 6% (176)	 77% 14% 7% (67)	 81% 12% 5% (109)
55 Een testbewijs mag nooit worden vereist voor essentiële diensten, zoals gezondheidszorg of essentiële overheidsdiensten.	 81% 12% 6% (165)	 66% 23% 9% (63)	 90% 5% 3% (102)
94 We gaan dit (een pandemie waarbij met name kwetsbare ouderen ziek worden), vaker meemaken.	 76% 11% 12% (105)	 77% 12% 9% (31)	 75% 10% 13% (74)
61 Vaccineren is belangrijker	 67% 20% 12% (185)	 83% 6% 10% (66)	 57% 28% 13% (119)

Er bestond onder de deelnemers consensus over de volgende thema's:

- Niet wachten met openen van de samenleving totdat iedereen is gevaccineerd
- Misbruik testbewijs is onvermijdelijk
- De overheid moet bepalen in welke bedrijven of instellingen een testbewijs verplicht is
- Essentiële diensten, zoals overheid en zorg, moeten toegankelijk blijven zonder testbewijs
- Er mag geen verschil ontstaan tussen wie test wel/niet kan betalen
- Voor mensen zonder smartphone moet een geschikt alternatief komen

Daartegenover bestond er onder de deelnemers polarisatie over de volgende thema's:

- Noodzaak van testbewijs als belangrijk middel in de bestrijding van corona
- Nut van testbewijs om de samenleving weer te openen
- Vrijheidsinbreuk door testbewijs
- Veiligheidsgevoel door het gebruik van testbewijs
- Wenselijkheid testbewijs

- Tijdelijkheid testbewijs
- Noodzaak controle (i.p.v. vertrouwen) testbewijs

Uit deze resultaten blijkt dat het verplichten van testbewijzen zoals voorgesteld in de 'Tijdelijke wet testbewijzen covid-19' publieke weerstand ondervindt:

1. Als deze verplichting niet samenhangt met gratis testen en sneltesten zodat deze betaalbaar zijn voor iedereen.
2. Zolang er onduidelijkheid is over de besmettelijkheid van een getest persoon de dagen na afname van een test.
3. Als er geen einddatum wordt aangegeven voor het verplicht stellen van testbewijzen.
4. Als de tijdelijke wet geen oplossing biedt om ongelijkheid tegen te gaan tussen reeds gevaccineerden en mensen die pas later uitgenodigd worden voor vaccinatie en daardoor telkens opnieuw een beroep moeten doen op testenbewijzen.

Over de tool

Polis is een 'Wikisurvey'. Een wikisurvey is een enquête die door de deelnemers zelf wordt aangevuld. Iedere deelnemer kan meningen, gevoelens of ideeën toevoegen aan de lijst van standpunten waar andere deelnemers vervolgens weer op reageren. Voor deelnemers is een wikisurvey een transparant participatie proces, je ziet in de resultaten precies waar jouw stem terechtkomt. Gebruikers kiezen zelf hoeveel standpunten zij evalueren en of zij perspectieven willen toevoegen. Met Kunstmatige Intelligentie (KI) wordt voor overheden de consensus tussen groepen met verschillende meningen inzichtelijk gemaakt. De technologie zorgt ervoor dat standpunten autoriteit krijgen op basis van draagvlak.

Polis wordt in het project 'Deliberatieve Digitale Democratie' voor het eerst in Nederland ingezet. Dit project wordt mede gefinancierd door het programma 'Digitale Overheid' van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. De projectpartners zijn de gemeente Amsterdam, gemeente Groningen, Stichting Netwerk Democratie en Democratie in Actie (BZK/VNG). Door deze partijen wordt Polis ingezet in lokale burgerparticipatie in Amsterdam en Groningen. Ook wordt er samengewerkt met Code for NL om rondom corona vraagstukken een publiek gesprek te faciliteren.